

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I ST.
im. Jadwigi Szajny Lewandowskiej
W OŁAWIE

WRZESIEŃ 2023

I. Podstawy ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego

Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. J. Szajny-Lewandowskiej w Oławie obejmuje swym kształceniem uczniów szkoły podstawowej. Pierwszoklasista rozpoczynający naukę ma możliwość zakończyć edukację jako absolwent przygotowany do z jednej strony do kontynuacji nauki w szkole II stopnia, z drugiej zaś – jako człowiek przygotowany do pełnego uczestniczenia w szeroko rozumianej kulturze. Szkoła to społeczność uczniów, ich rodziców i nauczycieli, dążących do tworzenia atmosfery współpracy, wzajemnego zrozumienia i szacunku.

Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
3. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
6. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
8. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
10. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
11. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii
12. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Oławie powstała na podstawie decyzji dyrektora Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu z dnia 1.08.1986r. SM I stopnia w Oławie w swej pracy dydaktycznej jest pomysłodawcą i organizatorem konkursu instrumentów dętych pod nazwą „Konfrontacje Instrumentów Dętych”. Pierwszy konkurs odbył się w 1992 roku. W chwili obecnej posiada on rangę imprezy ogólnopolskiej i na trwałe wpisał się w kalendarz imprez kulturalnych miasta. W 1996 roku ważnym momentem w życiu PSM I stopnia w Oławie było nadanie szkole imienia Jadwigi Szajny-Lewandowskiej, wrocławskiej kompozytorki. W chwili obecnej w PSM pracuje dwudziestu nauczycieli o następujących specjalnościach: fortepian, skrzypce, wiolonczela, gitara, akordeon, flet, klarnet, saksofon, trąbka, puzon, perkusja oraz przedmioty teoretyczne. Wśród nauczycieli są czynni zawodowo i koncertujący muzycy filharmonii, opery, kameraliści oraz soliści. Do tej pory szkołę ukończyło ponad trzystu uczniów. Wielu z nich kontynuowało naukę w muzycznych szkołach średnich w miastach Dolnego Śląska. Oławska PSM może poszczycić się wieloma laureatami konkursów, przesłuchań regionalnych i ogólnopolskich. PSM aktywnie współpracuje ze środowiskiem (m.in. przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, Szkoła Przychodnia, Dom Dziecka, Dom Pomocy Społecznej, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Kościoły, Ośrodek Kultury) oraz samorządem lokalnym. Oprócz koncertów okolicznościowych takich jak *Koncert Kolęd* czy *Koncert Noworoczny*, uczniowie uświetniają swoimi występami liczne działania kulturalne w mieście (np. konkursy recytatorskie, imprezy w plenerze). W chwili obecnej szkoła liczy około stu trzydziestu uczniów podzielonych na dwa cykle: sześcioletni i czteroletni.

Misja i wizja szkoły artystycznej

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Jadwigi Szajny-Lewandowskiej w Oławie jest wspólnotą pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych, rodziców i uczniów, stwarzającą warunki rozwoju zainteresowań i talentów muzycznych. Misją szkoły jest kształtowanie świadomego uczestnika życia muzycznego i odbiorcy sztuki,

kształtowanie osobowości i dojrzałości emocjonalnej przez uwrażliwienie na muzykę, wspieranie rozpoznawania własnych talentów i stwarzanie okazji do cieszenia się z własnych sukcesów, budowanie szacunku do siebie i do drugiego człowieka, przygotowanie do osiągnięcia kolejnych etapów edukacji muzycznej i do działalności na rzecz kultury w środowisku lokalnym.

Sylwetka absolwenta szkoły

Naszym zamierzeniem jest, by absolwent szkoły był człowiekiem twórczym, poszukującym i żyjącym w świecie wartości. By w szkole nabył szeroki wachlarz wiedzy, rozwinął swoje kompetencje, umiejętności. Absolwent PSM I st. w Oławie jest:

- etyczny – odróżnia prawdę od kłamstwa, potrafi współdziałać z innymi, rozumie prawa i obowiązki, szanuje siebie i innych, szanuje dobro wspólne, jest tolerancyjny i wrażliwy na potrzeby innych, dba o estetyczny wygląd własny i otoczenia;
- twórczy – rozumie potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, rozwija się artystycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym, rozwija swoje zainteresowania, rozwiązuje zadania problemowe związane z otaczającym go światem;
- samodzielny – kieruje swoim działaniem, dociera do różnych źródeł informacji, potrafi dokonać wyboru wartości, radzi sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzyga wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości, potrafi dokonać samooceny, prezentuje własny punkt widzenia i uwzględnia poglądy innych ludzi;
- odpowiedzialny – odpowiada za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji, potrafi odróżnić rzeczywistość od wyobraźni, podporządkowuje się określonym zasadom życia społecznego, dba o zdrowie i życie własne i innych.

Absolwent naszej szkoły zna symbole właściwe dla naszej kultury i wie, jak się wobec nich zachować.

Wartości ważne dla społeczności szkolnej

Społeczność PSM I stopnia w Oławie zbudowana jest wokół wartości, które wyznaczają kierunek jej działań. Należą do nich miłość i

szacunek do świata kultury i sztuki, samorealizacja poprzez aktywność artystyczną, pracowitość, empatia i wrażliwość, uczciwość, szacunek, tolerancja, współpraca, kultura osobista, odpowiedzialność, poczucie bezpieczeństwa.

Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

Dyrektor szkoły:

- tworzy warunki do prowadzenia efektywnej pracy wychowawczo-profilaktycznej i aktywności nauczycieli, uczniów i rodziców,
- wspiera nauczycieli i uczniów,
- buduje w szkole klimat współpracy i zaufania,
- umożliwia nauczycielom, rodzicom i uczniom realny wpływ na jakość pracy wychowawczej.

Nauczyciel

Wszyscy nauczyciele są zobowiązani do stosowania założeń Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, z uwzględnieniem form i metod realizacji odpowiednich dla wieku uczniów. Nauczyciel w szczególności:

- buduje dobrą atmosferę podczas zajęć,
- dba o poprawną komunikację z uczniami i rodzicami,
- zapoznaje ucznia z historią szkoły, jej zwyczajami i ceremoniałem,
- kształtuje wrażliwość na świat i ludzi w oparciu o wartości moralne,
- dba o kształtowanie postaw patriotycznych, dba o poprawność języka polskiego i kulturę wypowiedzi, kultywuje polskie tradycje i obyczaje,
- rozwija wyobraźnię i wrażliwość uczniów przez czynne uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych,
- tworzy warunki umożliwiające rozwój muzyczny uczniów,
- wdraża uczniów do samodzielności,
- umacnia w uczniach poczucie własnej wartości i własnych możliwości,
- inspiruje działania zespołowe uczniów,
- pogłębia zainteresowania uczniów i zachęca ich do samodzielnego interpretowania sztuki
- uwrażliwia na piękno,

- ściśle współdziała z dyrektorem, innymi nauczycielami oraz pracownikami szkoły,
- współpracuje z rodzicami i włącza ich w sprawy życia szkoły,
- stanowi przykład dla ucznia swoim zachowaniem i postawą.
- chroni ucznia przed zachowaniami ryzykownymi,
- udziela pomocy w sytuacjach kryzysowych,
- posiada pełną wiedzę o specjalnych potrzebach edukacyjnych ucznia,
- dostosowuje metody pracy artystycznej do potrzeb i możliwości ucznia.

Zasady współpracy nauczycieli z rodzicami

- przyjęcie zasady wspólnego działania nauczycieli i rodziców na rzecz dobra dziecka,
- kontakt nauczycieli z rodzicami o charakterze:
  - stałym – zebrania według harmonogramu, kontakt poprzez dziennik elektroniczny,
  - doraźnym – spotkania indywidualne (na wniosek rodziców lub nauczyciela); w przypadku sytuacji trudnych, nietypowych lub konfliktowych – spotkanie z dyrektorem szkoły.

Pracownicy administracji i obsługi

Każdy pracownik szkoły jest zobowiązany do stosownego reagowania na dostrzeżone dobro i zło w zachowaniu ucznia. Pracownicy administracji i obsługi współtworzą przyjazną atmosferę w szkole, służą pomocą, współpracują przy organizacji imprez szkolnych.

Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego

Podstawowym celem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest: wspomaganie i wspieranie naturalnego rozwoju wychowanka poprzez:

- zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, rozwijanie indywidualnych potencjałów i możliwości;
- budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń;
- wskazywanie mocnych i słabych stron;
- kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane poprzez: kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości

istotnych z punktu widzenia kultury i relacji międzyludzkich, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych;

- profilaktyka zachowań ryzykownych poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest spójny z innymi dokumentami, regulującymi pracę Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Oławie. Integralną częścią Programu są Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych i trudnych, stanowiące załącznik do niniejszego dokumentu.

Cele wychowawcze realizowane są w następujących obszarach rozwojowych ucznia:

1. Rozwój artystyczny

- rozwijanie twórczego myślenia,
  - pomoc w odkrywaniu własnych możliwości i zdolności,
  - inspirowanie do samodzielnej twórczości.
  - rozwijanie uzdolnień artystycznych,
  - umożliwianie prezentacji osiągnięć artystycznych.
- #### 2. Rozwój psychiczny (poznawczy i emocjonalny)
- pomoc w samopoznaniu i rozwijaniu poczucia własnej godności,
  - budzenie ciekawości poznawczej,
  - kształtowanie umiejętności rozpoznawania i panowania nad własnymi emocjami,
  - rozwijanie umiejętności akceptacji siebie,
  - kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z presją mediów i rówieśników (mechanizm nacisku społecznego) oraz z psychomanipulacją,
  - budzenie empatii, wrażliwości na krzywdę innych,
  - wdrażanie postaw asertywnych,
  - wskazywanie sposobów radzenia sobie ze stresem.

3. Rozwój społeczny

- kształtowanie umiejętności komunikowania się,
- kształtowanie umiejętności współdziałania,
- rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów,

- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za współpracę w zespole muzycznym,
  - integrowanie grup uczniowskich,
  - uświadamianie zagrożeń płynących z braku tolerancji,
  - budowanie poczucia współodpowiedzialności i potrzeby reagowania na niewłaściwe zachowania
4. Rozwój duchowy
- uwrażliwianie na piękno muzyki,
  - rozwijanie wyobraźni,
  - rozbudzanie muzykalności uczniów.

Cele profilaktyczne osiągnane są w następujących obszarach:

1. Rozwój fizyczny

- budzenie potrzeby aktywności ruchowej i świadomości zasad zdrowego odżywiania,
- rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej,
- kształtowanie nawyków prawidłowego oddychania,
- kształtowanie prawidłowej postawy podczas śpiewu oraz gry na instrumencie.

2. Profilaktyka zagrożeń

- wpajanie zasad bezpieczeństwa i ich przestrzegania,
- zapobieganie powstawaniu ognisk epidemii chorób zakaźnych,
- uczenie planowania własnej pracy, wypoczynku i czasu wolnego,
- uświadamianie zagrożeń płynących z korzystania z Internetu i telefonów komórkowych,
- uczenie prawidłowych nawyków korzystania z technologii informacyjnej,
- propagowanie netykiety.
- uświadamianie zagrożeń płynących z uzależnień od papierosów, alkoholu, substancji psychoaktywnych, leków, gier i komputera,
- otoczenie opieką uczniów, u których pojawiają się zachowania ryzykowne,
- kształtowanie postawy asertywnej,
- kształtowanie właściwych nawyków spędzania czasu wolnego.

3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

- objęcie opieką psychologiczno-pedagogiczną uczniów wykazujących takie potrzeby

4. Pedagogizacja rodziców

- zapoznanie rodziców z Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, ze szczegółowymi warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego i innymi planami, wynikającymi ze specyfiki zajęć
- przekazywanie na zebraniach informacji dotyczących problemów dzieci,
- skierowanie dzieci na badania lub konsultacje do poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- uczestniczenie w uroczystościach klasowych i szkolnych, występach artystycznych, koncertach i audycjach muzycznych,
- współorganizowania wycieczek,
- udział w drobnych remontach i upiększaniu klas,
- udział w realizowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego.

5. Rozwój kompetencji psychologicznych i wychowawczych nauczycieli

- przeprowadzanie szkoleń i warsztatów,
- udział w konferencjach.

Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego

Adresatami niniejszego programu są: wszyscy uczniowie naszej szkoły; rodzice – w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie swego dziecka, nauczyciele i kadra kierownicza szkoły, którzy jednocześnie pełnią rolę realizatorów tego programu, oraz pozostali pracownicy szkoły.

II Plan wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2023/2024

Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego

W wyniku analizy skuteczności zrealizowanych działań wychowawczo-profilaktycznych w bieżącym roku szkolnym szczególną uwagę należy poświęcić kwestiom

- właściwej komunikacji w relacji nauczyciel-uczeń
- czasu korzystania z telefonu, komputera i innych urządzeń elektronicznych,
- bezpieczeństwa w Sieci
- radzenia sobie ze stresem
- umiejętnego gospodarowania czasem
- integracji społeczności szkolnej.

Szczegółowy kierunek działań zostanie określony w diagnozie szkolnej.

Priorytety wychowawczo-profilaktyczne CEA na br. szkolny

Zgodnie z rekomendacjami CEA w bieżącym roku szkolnym należy podjąć intensywne działania wychowawczo-profilaktyczne obejmujące następujące obszary:

1. Wzmocnienie prawidłowej komunikacji interpersonalnej w indywidualnej relacji nauczyciel-uczeń podczas artystycznych zajęć edukacyjnych
  - stosowanie empatycznej komunikacji podczas zajęć
2. Wyposażenie ogólnokształcących szkół artystycznych w podstawowe narzędzia diagnozy psychologicznej i pedagogicznej
  - wyposażenie szkoły w specjalistyczne narzędzia diagnostyczne, takie jak testy, kwestionariusze, skale, baterie metod i in., umożliwiające przeprowadzanie diagnoz w wymiarze indywidualnym i grupowym
3. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, aspołecznych i przemocowych wśród uczniów szkół artystycznych i ich rodzin

Poziom zagrożeń został określony poprzez diagnozę szkolną.

Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły

W dniach 21 i 22 września 2023 r. została przeprowadzona diagnoza potrzeb i zagrożeń uczniów. Diagnoza obejmowała uczniów klas 4-6 cyklu 6-letniego i klas 2-4 cyklu 4-letniego. Jest to grupa stanowiąca większość uczniów szkoły, ponadto starsze dzieci w większym stopniu narażone są na problemy wskazane w ewaluacji programu, a kontakt z rodzicami nie jest już tak częsty, jak w przypadku klas 1-3 cyklu 6-letniego.

Formą diagnozy była ankieta. W ankiecie wzięło udział 50 uczniów.

Wyniki ankiety:

1. Uczniowie lubią chodzić do szkoły. W skali 6-stopniowej większość uczniów oceniła, że lubi chodzić do szkoły na 4 i 5.

stopień skali	1	2	3	4	5	6
ilość uczniów	1	3	9	15	13	9

2. Zdecydowana większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie. (Oceń na ile w szkole czujesz się bezpiecznie)

stopień skali	1	2	3	4	5	6
ilość uczniów	0	0	2	3	15	30

3. Wśród czynników powodujących poczucie bezpieczeństwa najczęściej wymieniano:

- obecność nauczycieli, mili i pomocni nauczyciele (17)
- kolegów i koleżanki (7)
- drzwi wejściowe otwierane na kartę (5)
- obecność innych osób (3)
- pan i pani z portierni (3)
- monitoring (3)
- atmosfera (2)
- trzeci pokój w piwnicy (2)
- otoczenie
- cisza
- pracownicy szkoły

4. Wśród czynników powodujących brak poczucia bezpieczeństwa najczęściej nie udzielano odpowiedzi. Wśród nielicznych pojawiły się:

- jeden z uczniów (2)
- stres spowodowany sprawdzianem
- to, że piwnica może się w każdej chwili zawalić
- nieznanymi ludźmi

5. Większość uczniów uważa, że ich klasa jest zgrana. (Oceń na ile twoja klasa jest zgrana):

stopień skali	1	2	3	4	5	6
ilość uczniów	2	2	6	15	18	6

6. Zdecydowana większość uczniów uważa, że może liczyć na pomoc koleżanek i kolegów z klasy (41). Przeciwnego zdania jest 6 uczniów. 3 osoby były niezdecydowane lub oddały pusty głos.

7. Większość uczniów nie odczuwa, lub czuje niewielki stres podczas pobytu w szkole, część uczniów jednak odczuwa stres w znacznym stopniu (Oceń na ile jesteś zestresowany podczas pobytu w szkole):

stopień skali	1	2	3	4	5	6
ilość uczniów	9	12	11	6	11	1

8. Największy stres wśród uczniów powodują kolejno:

lekcje instrumentu (18)

inne (13 - egzaminy, sprawdziany, brak zadania, konkursy, popisy, jeden z uczniów)

chór/zespół (12)

lekcje teorii (10)

9. Poziom tremy przed występem oceniany jest jako średni i duży (ocień swój poziom tremy przed występem):

stopień skali	1	2	3	4	5	6
ilość uczniów	4	3	11	7	14	11

10. Największą treść powodują kolejno:

egzamin/przesłuchanie (37)

popis szkolny (15)

koncert poza szkołą (13)

konkurs (12)

popis klasowy (7)

inne (2) sprawdzian

11. Zdecydowana większość uczniów nie doświadczyła w szkole przemocy psychicznej (38). 12 osób doświadczyło:

ironicznego krytykowania (5)

wyśmiewania (4)

generalizacji (4)

katastrofizacji i straszenia (4)

obrażania (3)

prześmiewczego porównywania do innych (2)

12. Odpowiedzi na pytanie "na ile trudno jest ci wygospodarować czas na ćwiczenie i przygotowanie do lekcji" rozkładają się w miarę równomiernie, nie wykazują nasilonych trudności:

stopień skali	1	2	3	4	5	6
ilość uczniów	2	14	9	11	9	4

13. W odpowiedziach na pytanie ile czasu dziennie uczniowie spędzają na korzystaniu z telefonu/komputera/tabletu, dominuje przedział czasowy 1-3 godziny. Część uczniów poświęca ekranom znaczną część dnia.

do 30 min (6)

1-2 h (17)

2-3 h (11)

4-6 h (6)

6 h i więcej (6)

14. Powstrzymanie się od korzystania z telefonu podczas lekcji w większości nie sprawia uczniom trudności (ocień na ile trudno jest ci powstrzymać się od korzystania z telefonu podczas lekcji):

stopień skali	1	2	3	4	5	6
ilość uczniów	38	6	1	1	0	2

15. Podczas przerw między lekcjami uczniowie preferują kolejno:
spędzać czas z kolegami i koleżankami (31)
korzystać z telefonu, lub innych urządzeń elektronicznych (17)
inne (10 - czytać książkę, słuchać muzyki, jeść, rozmyślać, odwiedzać bibliotekę, grać na pianinie)

16. Do kontaktu z użytkownikami przyznaje się niewielka ilość uczniów. Na pytanie czy zdarza ci się zapalić papierosa odpowiedź Tak udzielił 1 uczeń, wypić alkohol również 1 uczeń.

17. Niewielka liczba uczniów była świadkami stosowania używek przez innych uczniów. 2 osoby widziały jak inni uczniowie palą papierosy.

18. Nikt nie był namawiany przez innych uczniów do palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków/dopalaczy.

19-20. 3 osoby doświadczyły w szkole przemocy. W dwóch przypadkach sprawcami byli inni uczniowie, w jednym uczeń wskazał samego siebie.

21-22. 9 osób było świadkiem przemocy w szkole. W 7 przypadkach sprawcami przemocy byli inni uczniowie, pojedyncze osoby wskazały również nauczycieli (przemoc psychiczna), rodziców oraz siebie samego.

Wynikające z dokonanej diagnozy cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego na br. szkolny

Cel nadrzędny planu odnosi się do wspierania rozwoju uczniów poprzez tworzenie bezpiecznej i odpowiedniej relacji z nauczycielem. Należy wyposażyć nauczycieli w narzędzia umożliwiające właściwą, empatyczną komunikację z uczniem i przeciwdziałające przemocy psychicznej, stwarzanie warunków do tworzenia relacji opartych na zaufaniu. Celem planu jest również pomoc uczniom w radzeniu sobie ze stresem i treścią przed występami publicznymi, oraz pomoc w organizacji czasu korzystania z ekranów.

Harmonogram konkretnych zadań do realizacji w br. szkolnym

strategia	forma	tytuł/temat	cel zadania	grupa	termin	osoby
wychowawcz	zadania	zadania		odbiorców	realizacji	odpowiedzialne
o- profilaktyczna						
wychowawcz	lekcje	dbałość o	kształtowanie	wszyscy	cały rok	nauczyciele
a	instrumentu, kształcenia słuchu, chór	prawidłową postawę podczas śpiewu oraz gry na instrumencie	postaw prozdrowotny ch	uczniowie		instrumentów i przedmiotów teoretycznych
	lekcje rytmiki	Kształtowanie		uczniowie klas	cały rok	nauczyciel
		prawidłowej postawy na lekcjach rytmiki, korekta wad postawy podczas ćwiczeń ruchowych		1-3 cyklu 6- letniego		rytmiki
	Lekcje instrumentu i teorii, pogadanka	Uwrażliwienie uczniów na krzyk i hałas jako na elementy szkodliwe dla zdrowia; wdrażanie do utrzymania czystości osobistej i otoczenia, w którym uczeń		wszyscy uczniowie	cały rok	wszyscy pracownicy szkoły

koncert	przebywa Koncert z okazji Międzynarodowego Dnia Muzyki	kształtowanie hierarchii systemu wartości;	wszyscy uczniowie	wrzesień 2023	nauczyciele instrumentów
koncert	Koncert z okazji Narodowego Święta Niepodległości		wszyscy uczniowie	listopad 2023	nauczyciele instrumentów
udział w koncercie	Udział w koncercie Narodowego Forum Muzyki we Wrocławiu		uczniowie klas 4-6 cyklu 6-letniego i 1-4 cyklu 4-letniego	wg kalendarza NFM	nauczyciele instrumentów
Lekcje instrumentu i teorii	Uświadamianie zasad zachowania i ubioru podczas występowania i biernego uczestnictwa w koncertach			cały rok	nauczyciele
głosowanie	Wybory do Samorządu Uczniowskiego	kształtowanie więzi ze szkołą	wszyscy uczniowie	wrzesień 2023	opiekun samorządu
uroczystość	Dzień Patrona		wszyscy uczniowie	październik 2023	nauczyciele przedmiotów teoretycznych, opiekun Samorządu uczniowskiego
zebranie	Zebrania z rodzicami		rodzice	wrzesień 2023	dyrektor, nauczyciele teorii
koncert	Koncert karnawałowy	kształtowanie klimatu szkoły	wszyscy uczniowie	styczeń 2024	nauczyciele instrumentów
popis	Popisy szkolne		wszyscy uczniowie	Listopad 2023	nauczyciele instrumentów
konkurs	Konfrontacje Instrumentów Dętych		uczniowie klas instrumentów dętych	Marzec 2024	Dyrektor, nauczyciele instrumentów dętych
konkurs	Spotkania		uczniowie klas	kwiecień 2024	Dyrektor,

	pianistyczne		fortepianu		nauczyciele fortepianu	
	koncert	Koncert Laureatów Konkursów i Zespołów	wszyscy uczniowie	czerwiec 2024	Nauczyciele instrumentów	
	lekcje instrumentu i teorii	Pomoc w określaniu i nazywaniu uczuć, stanów psychicznych i emocji	kształtowanie relacji interpersonaln ych	wszyscy uczniowie	cały rok	Nauczyciele instrumentów i przedmiotów teoretycznych
	lekcje instrumentu i teorii	Dostosowywan ie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizyczny ch i emocjonalnych ucznia		wszyscy uczniowie	cały rok	Nauczyciele instrumentów i przedmiotów teoretycznych
	imprezy szkolne	Działalność samorządu uczniowskiego	kształtowanie wolontariatu	wszyscy uczniowie		
Edukacyjna	szkolenie	szkolenie Rady Pedagogicznej na temat empatycznej komunikacji	rozwijanie kompetencji psychologicznych i społecznych	wszyscy nauczyciele	wrzesień 2022	edukator zewnętrzny
	Lekcje instrumentu i teorii, koncerty i egzaminy	Kształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, w tym wywołujących stres, powodujących tremę, itp	kształtowanie samokontroli i odporności psychicznej,	wszyscy uczniowie	cały rok	wszyscy nauczyciele
	zakup i konsultacja poradni Psychologicz no- Pedagogiczn ych CEA	wyposażenie szkoły w specjalistyczne narzędzia diagnostyczne umożliwiające przeprowadzan ie diagnoz w wymiarze indywidualnym i grupowym	rozwijanie kompetencji psychologicznych i społecznych	nauczyciele	cały rok	dyrektor

strategia informacyjna	lekcje instrumentu i teorii, zebrania z rodzicami	Poinformowani e uczniów i rodziców o działalności Specjalistycznych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych CEA	dostarczanie informacji na temat oferty specjalistycznej pomocy psychologicznej i terapeutycznej	wszyscy uczniowie	wrzesień 2023	wszyscy nauczyciele, Dyrektor
strategia profilaktyczna	wszystkie zajęcia	Organizacja zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia ucznia.s	wprowadzenie alternatywnej pozytywnej formy działalności w postaci zajęć rozwijających zainteresowania, uzdolnienia oraz odnoszących się do psychologicznych potrzeb	wszyscy uczniowie	cały rok	wszyscy nauczyciele
	Lekcje indywidualne i teoretyczne	Reagowanie na problemy ucznia związane ze stosowaniem substancji psychoaktywnych.	włączanie w razie potrzeby do indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych działań z zakresu	wszyscy uczniowie	cały rok	nauczyciele
		Reagowanie na problemy rodzinne oraz zagrożenie patologiami społecznymi	przeciwdziałania używaniu środków i substancji psychoaktywnych.	wszyscy uczniowie	cały rok	nauczyciele
		indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami, poruszanie problematyki społecznych skutków uzależnień,	kształtowanie norm przeciwnych podejmowaniu zachowań ryzykownych	uczniowie i rodzice	cały rok	nauczyciele
	Organizacja wydarzeń szkolnych, opieka nad uczniami podczas wycieczek	współdziałanie z rodzicami, integrowanie ich i angażowanie w działalność szkoły		rodzice	cały rok	nauczyciele

Plan ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego do wykonania na koniec roku szkolnego

W czerwcu 2024 zostanie powołany zespół ds. ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Ewaluacja programu opierać się będzie na opinii uczniów, rodziców i nauczycieli. W tym celu zastosowane zostaną:

- ankiety przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli i rodziców,
- badanie opinii na spotkaniach z rodzicami, spotkaniach Rady Rodziców, na zebraniach Samorządu Uczniowskiego,
- analizy wypowiedzi nauczycieli na posiedzeniach Rady Pedagogicznej.

Opracowanie: Magdalena Sotomska

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Oławie został zatwierdzony uchwałą Rady Rodziców z dnia ..... r. oraz uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia ..... r.

Załącznik nr 1
do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego PSM w Oławie

Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych i trudnych

Za sytuacje kryzysowe uznaje się okoliczności świadczące o demoralizacji lub realnym zagrożeniu demoralizacją, a także o możliwości popełnienia czynu karalnego (nr 1-7), natomiast za sytuację trudną uznaje się zachowanie niezgodne z przyjętymi w społeczności szkolnej normami, nie noszące jednak wyraźnych znamion demoralizacji (nr 8-10).

1. Uzyskanie informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków odurzających, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji (stosowanie przemocy, palenie papierosów, wulgarne słownictwo, wagary, ucieczki z domu, wandalizm, udział w destrukcyjnych subkulturach, itp.)
  - Poinformowanie dyrektora i nauczyciela instrumentu głównego.
  - Wezwanie rodziców (opiekunów) do szkoły, przekazanie im uzyskanej informacji.
  - Przeprowadzenie przez dyrektora rozmowy z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, a rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Z rozmowy sporządza się notatkę, którą rodzice podpisują.
  - W przypadku odmowy współpracy ze strony rodziców lub braku ich stawiennictwa, dyrektor może powiadomić szkołę ogólnokształcącą, do której uczeń uczęszcza, sąd rodzinny lub Policję.
  - Przy wciąż napływających sygnałach o przejawach demoralizacji dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia sąd rodzinny lub Policję.

2. Podejrzenie, że uczeń przebywający na terenie szkoły znajduje się pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
  - Poinformowanie dyrektora i nauczyciela instrumentu głównego.
  - Przekazanie ucznia pod opiekę dyrektora (ucznia należy odizolować od innych uczniów, lecz nie pozostawiać samego; w razie podejrzenia silnego zatrucia wezwać lekarza).
  - Zawiadomienie rodziców (opiekunów) o sytuacji i wezwanie do osobistego odbioru dziecka ze szkoły.
  - W przypadku niemożności skontaktowania się z rodzicami, wezwanie lekarza w celu ustalenia stanu zdrowia ucznia, w razie potrzeby udzielenia pomocy medycznej i podjęcia decyzji pozostawienia ucznia w szkole, przewiezieniu do placówki służby zdrowia lub przekazaniu do dyspozycji Policji.
  - Dyrektor powiadamia Policję w sytuacji:
    - odmowy współpracy ze strony rodziców (rodzic nie stawia się do szkoły po dziecko),
    - agresywnego lub zagrażającego innym osobom zachowania dziecka,
    - powtórnego zdarzenia.

3. Uzasadnione podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.
  - Żądanie od ucznia w obecności innej osoby dorosłej (dyrektora, innego pracownika, opiekuna, itp.) przekazania podejrzanej substancji, pokazania zawartości torby, kieszeni, itp. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia; jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.
  - Powiadomienie dyrektora i nauczyciela instrumentu głównego.
  - Powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wezwanie ich do natychmiastowego stawiennictwa.
  - W przypadku odmowy przekazania nauczycielowi substancji lub pokazania zawartości teczki i odzieży, dyrektor szkoły (lub pod jego nieobecność – nauczyciel) wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza ewentualnie znaną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

- W przypadku dobrowolnego wydania substancji przez ucznia nauczyciel zobowiązany jest bezzwłocznie zabezpieczyć ją i przekazać do jednostki Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób uczeń wszedł w posiadanie substancji. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
4. Postępowanie w przypadku znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej narkotyki.
- Zabezpieczenie podejrzanej substancji przed zniszczeniem oraz dostępem osób niepowołanych.
  - Podjęcie próby ustalenia właściciela substancji.
  - Powiadomienie dyrektora szkoły.
  - Wezwanie Policji.
  - Przekazanie Policji zabezpieczonej substancji oraz informacji dotyczących szczegółów zdarzenia, w razie potrzeby udostępnienie nagrań z monitoringu.
5. Postępowanie wobec ucznia (dotyczy wieku 13-16 lat) – sprawcy czynu karalnego (wymuszenie, rozbój, kradzież, zniszczenie mienia, pobicie, posiadanie niebezpiecznych narzędzi i przedmiotów stanowiących zagrożenie i mogących służyć do popełnienia czynu karalnego, a także zakłócanie porządku publicznego, niszczenie i uszkodzanie znaków umieszczonych przez organy państwowe, uszkodzenie znaków lub urządzeń zapobiegających niebezpieczeństwu, rzucanie kamieniami w pojazd będący w ruchu, samowolna zmiana znaków lub sygnałów drogowych, paserstwo, itp.)
- Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
  - Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia, przegląd nagrań monitoringu.
  - Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) do dyspozycji dyrektorowi szkoły.
  - Powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy i wezwanie do stawiennictwa.
  - Niezwłoczne powiadomienie Policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub gdy tożsamość sprawcy nie jest nikomu znana.

- Zabezpieczenie ewentualnych dowodów i przekazanie ich Policji.
  - W przypadku zniszczenia mienia przez dziecko, sposób naprawy wyrządzonej szkody lub pokrycie jej kosztów ustala się z jego rodzicami.
6. Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego lub przestępstwa.
- Udzielenie pierwszej pomocy, wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
  - Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
  - Powiadomienie rodziców ucznia.
  - Niezwłoczne wezwanie Policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
7. Postępowanie w przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów.
- Podjęcie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobom przebywającym na terenie szkoły.
  - Powiadomienie dyrektora szkoły.
  - Uniemożliwienie dostępu osób postronnych do tych przedmiotów.
  - Wezwanie Policji.
8. Agresja fizyczna, incydenty z naruszeniem nietykalności cielesnej.
- Interwencja bezpośrednia:
- Rozdzielenie bijących się.
  - W razie potrzeby udzielenie pomocy poszkodowanym.
  - Poinformowanie o zdarzeniu dyrektora i nauczyciela instrumentu głównego.
- Interwencja dyrektora lub nauczyciela instrumentu głównego:
- Rozmowa z uczniami – ustalenie powodu zajścia.
  - Wysłuchanie wszystkich osób biorący udział w zdarzeniu, a także świadków, przegląd nagrań monitoringu; próba ustalenia przyczyn zachowań agresywnych.
  - Wezwanie rodziców uczniów uznanych za winnych do szkoły, poinformowanie o wydarzeniu, zaproponowanie działań

wychowawczych, takich jak: rozmowa rodziców z uczniem, wskazanie zachowań asertywnych jako metody radzenia sobie z agresją, ewentualnie nałożenie wspólnie ustalonej kary.

- Sporządzenie notatki z przeprowadzonej rozmowy; notatkę podpisują rodzice.
- W przypadku powtarzającej się sytuacji zachęcenie do podjęcia terapii radzenia sobie z agresją.

9. Agresja słowna, używanie wulgaryzmów wobec rówieśników.

- Rozmowa nauczyciela będącego świadkiem zdarzenia z jego uczestnikami, określenie przyczyn.
- Uświadomienie niewłaściwości takiego zachowania i jego skutków.
- Doprowadzenie do przeproszenia się uczestników zajęcia.
- Przekazanie informacji o zaistniałym zdarzeniu nauczycielowi instrumentu głównego.
- Powiadomienie rodziców o zaistniałej sytuacji (wpis do dzienniczka lub telefon).
- Rozmowa nauczyciela instrumentu głównego z uczniem i jego rodzicem, wskazanie zachowań asertywnych jako metody radzenia sobie z agresją.
- W przypadku agresji słownej skierowanej do nauczyciela lub innych pracowników szkoły o sytuacji informowany jest również dyrektor szkoły.

10. Uczeń posiada przy sobie alkohol lub papierosy.

- Odebranie uczniowi alkoholu (papierosów) i zabezpieczenie przed zniszczeniem do czasu przybycia rodziców.
- Powiadomienie dyrektora i nauczyciela instrumentu głównego.
- Powiadomienie rodziców (opiekunów) ucznia i wezwanie ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- Rozmowa dyrektora szkoły z uczniem w obecności rodziców – próba ustalenia pochodzenia alkoholu (papierosów), jego ilości, miejsca zakupu, ewentualnie osób, które uczestniczyły w zakupie.
- Powiadomienie Policji w przypadku ustalenia miejsca zakupu przez nieletnich alkoholu (papierosów).